

1. _____ אלטייב

2. _____ אלטייב (קטין)

ע"י ב"כ עוה"ד יוסי וולפסון

מהמוקד להגנת הפרט

טל': 02-6283555 פקס: 02-6276317

העותרים

נ ג ז

מפקד כוחות צה"ל באזור רצועת עזה

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים ירושלים

המשיב

הודעה מטעם המשיב

בהתאם להחלטת כבי השופט טירקל מיום 28.11.02, מתכבד המשיב להגיש את תגובתו לעתירה.

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרת 1 (להלן – **העותרת**), כי יינתן לה אישור להיכנס לאזור חבל עזה (להלן – **חבל עזה**).

בקשת העותרת נדחתה, וזאת בשל עמדתם של גורמי הביטחון, המושתתת על חומר מודיעיני חסוי, המתנגדים למתן החיתר משיקולי ביטחון.

תמצית הרקע העובדתי

2. העותרת הינה אזרחית ישראל. בעבר היתה העותרת נשואה לאזרח ישראל, ולשניים ארבעה ילדים (בגילאים: 22, 18, 17 ו- 14. צילום רישום ילדי העותרת בתעודת הזהות מצורף ומסומן מש/1).

3. העותרת נישאה לתושב עזה, ולשניים בן יליד שנת 2000, הוא העותר 2.

4. מטענות העותרת עולה, כי העותרת נהגה מאז נישואיה השניים, לחלק את חייה בין ישראל לבין רצועת עזה, כאשר מקצת מהזמן היא שוחה בעזה, ומקצת מהזמן – בישראל.

צילום מפלט רישום מעבריה של העותרת בין עזה לישראל מצורף וסומן מש/2.

5. בחודש מאי 2002, בהיותה בישראל, פנתה העותרת למשיב וביקשה כי יינתן לה אישור כניסה לעזה. בקשתה נענתה בשלילה, וזאת נוכח המלצת גורמי הביטחון, אשר מתנגדים למעבר העותרת לעזה כפי שיפורט להלן, מטעמים ביטחוניים.

6. בימים 10.6.02 ו- 29.8.02 פנתה עו"ד קלריס חרבון, בשמה של העותרת, ליועץ המשפטי של מפקד חבל עזה ופרקליטות המדינה, וביקשה כי לעותרת יינתן האישור המבוקש (צורפו כנספחים ע/2 ו- ע/4 לעתירה). ביום 3.10.02 חשיבה לשכת היועץ המשפטי של מפקד אזור חבל עזה, כי בקשת העותרת נדחתה, בשל נימוקים ביטחוניים. עוד צויין כי בעלה של העותרת מוזמן לביור עם גורמי הביטחון, לאחריו יהיו הם מוכנים לשוב ולבחון את עמדתם (צורף כנספח ע/5 לעתירה).

7. ביום 24.10.02 פנה המוקד להגנת הפרט לפרקליטות המדינה בעניינה של העותרת. בפניה צויינו נסיבותיה האישיות של העותרת ותוארו הקשיים בשל שהייתה בישראל, והתבקשה התערבות הפרקליטות למתן אישור לכניסתה לעזה. (צורף כנספח ע/6 לעתירה). לאחר בחינת ובדיקת העניין מול המשיב וגורמי הביטחון, הושב לפונה על-ידי פרקליטות המדינה, כי גורמי הביטחון מתנגדים למתן האישור המבוקש, בשל שיקולים ביטחוניים המבוססים על חומר מודיעיני חסוי. עוד צויין, כי לאחר בחינה נוספת של מכלול נסיבות העניין, ונוכח הטענות בדבר מצבם הקשה של העותרים בישראל, מוכנים גורמי הביטחון לאפשר לעותרת להיכנס לעזה, בכפוף לכך שהיא לא תיכנס לישראל למשך תקופה של שנה לפחות, לאחריה יבחן הנושא פעם נוספת (צורף כנספח ע/8 לעתירה).

8. ביום 11.11.02 הושב מטעם המוקד להגנת הפרט, כי ההצעה שלעיל אינה מקובלת ואינה מוסכמת עליהם, תוך העלאת טענות שונות כנגדה (צורף כנספח ע/10 לעתירה). למכתב צורף מסמך חתום על-ידי העותרת, בו לכאורה מובעת "הסכמה" של העותרת, תוך שהעותרת מבהירה כי לדידה מדובר בניצול מצבה מצד המשיב, המאלץ אותה להסכים (צורף כנספח ע/9 לעתירה).

נוכח האמור במכתב מטעם העותרת ובמסמך שנלווה לו, ומשהתברר כי לא ניתן להשיג פתרון מעשי שהינו מוסכם, נותרה בעינה ההחלטה שלא ליתן לעותרת היתר כניסה לעזה, ועל כך נמסר לנציגיה (התכתובות צורפו כנספחים ע/11, 12 ו- 13 לעתירה).

המסגרת הנורמטיבית

9. אזור חבל עזה הינו שטח סגור אשר הכניסה אליו והיציאה ממנו אסורים, אלא בהיתר מפקד כוחות צה"ל באזור או ממי שהוסמך על-ידו. הוראה זו נקבעה בצו בדבר סגירת האזור (אזור חבל עזה) (מס' 144), התשכ"ה – 1968.

בשנת 1994 התלה מפקד האזור את כל היתרי הכניסה לחבל עזה של תושבי ישראל. מאז אותו מועד, זקוקים ישראלים המבקשים להיכנס לאזור לקבל היתר כניסה מיוחד ממפקד האזור.

10. **אזור חבל עזה הינו אפוא שטח סגור, שהכניסה והיציאה ממנו טעונים היתר המפקד הצבאי. כניסתם של אזרחי מדינת ישראל לחבל עזה, נאסרה, ואין נתונה זכות לאזרחי המדינה להיכנס לאזור.** בפסיקת בית משפט נכבד זה נקבע, כי הכניסה לאזור איננה כלולה בזכות לחופש תנועה ולחופש היציאה מהארץ, הנתונות לאזרחי המדינה. וכך נאמר לעניין זה בבג"ץ 9293/01 ברקה ואח' נ' שר הביטחון ואח', פ"ד נו(2) 502, על-ידי כבוד הנשיא ברק:

"הכניסה לשטח צבאי סגור איננה יציאה מהארץ ואיננה כלולה בזכות החוקתית לצאת מן הארץ. הוא הדין לעניין חופש התנועה של העותרים. אכן, השטח הנדון הוכרז כשטח צבאי סגור. משכך, אין עוד לעותרים – או לכל פרט אחר – זכות להיכנס לשטח האמור, במסגרת מימוש חופש התנועה שלהם".

11. לצד הכלל האוסר על כניסת ישראלים לחבל עזה, מצוי חריג, המאפשר למפקד הצבאי לפי שיקול-דעתו, להתיר כניסה של ישראלים לאזור. מבין השיקולים הרלבנטיים להפעלת שיקול-דעתו של המפקד בעניין החריג הנ"ל, מצוי השיקול בדבר היווצרות סיכונים ביטחוניים ממתן אפשרות לנוע מן האזור ואליו. בבואו לדון בבקשה למתן היתר כניסה לאזור, רשאי מפקד האזור, ואף חייב הוא, לשקול האם מתן ההיתר יש בו כדי לפגוע בביטחון:

"...יש לזכור, בראש ובראשונה, כי מדובר בשטחים שעליהם לא חל דין המדינה וכי הכוחות הנתונים בהם למפקד הצבאי מטרתם להביא להסדרת הסדר והביטחון. ... נמצא, כי מפקד האזור רשאי לשקול שיקולים הנוגעים לשמירת הסדר והביטחון, עת מפעיל הוא את סמכותו, בין היתר, בשאלת הכניסה לשטח הסגור עצמו, ואת סמכותו שלא להתיר כניסת ישראלים לשטח הסגור, משיקולי ביטחון. זאת ועוד: לשיקולי הביטחון והסדר הציבורי חשיבות עיקרית והם גוברים על השיקולים האחרים שבנדון".

וראו גם פסה"ד בבג"ץ 500/72 אלטין נ' שר הביטחון, פ"ד כז(ח) 481, 485:

"אין ספק בכך שלצרכי ביטחון, אשר מושל צבאי רשאי להעמידם בראש דאגותיו, הרשות ביזו לפקח על תנועת אנשים בשטח ולהגביל את הכניסה לתוכו..."

12. במסגרת הפעלת שיקול הדעת של המפקד הצבאי בכל הנוגע להתרת כניסה לאזור ויציאה ממנו, הוא מצווה אפוא לשקול את מידת הסיכון הביטחוני הכרוך בהיענות לבקשה, כפי שהוא נלמד מהנתונים שבפניו, וזאת על מנת למנוע ניצול לרעה של חופש התנועה מתאזור אל מחוץ לו, ובחזרה.

עניינה של העותרת

13. גורמי הביטחון מתנגדים לבקשת העותרת לקבלת היתר כניסה לעזה, וזאת נוכח קיומו של מידע מודיעיני מהימן, המצביע על כך כי בעלה של העותרת בעזה, קשור לפעולות טרור קשות נגד מדינת ישראל, במסגרת ארגון "ועדת ההתנגדות העממית" בעזה.

באם ימצא זאת בית המשפט הנכבד לנכון, ובהינתן הסכמת העותרים, יוצג החומר המודיעיני לעיני בית המשפט הנכבד במעמד צד אחר.

14. עמדת גורמי הביטחון, על בסיס החומר המודיעיני הקיים, הינה, כי קיים חשש ממשי שמעבריה השוטפים של העותרת בין ישראל לעזה, יסכנו את ביטחון המדינה. לפיכך, נדחתה בקשתה של העותרת למתן היתר כניסה לחבל עזה על-ידי המשיב.

15. המשיב יטען כי החלטתו ניתנה בסמכות, וכי לא נפל כל פגם בשיקול-דעתו שלא ליתן לעותרת היתר כניסה לחבל עזה, על בסיס המלצת גורמי הביטחון.

כאמור לעיל, אזור חבל עזה הינו שטח סגור, שכניסת אזרחים ישראלים אליו נאסרה. לעותרת לא נתונה זכות להיכנס לחבל עזה, והדבר טעון היתר הניתן בניסבות מיוחדות המצדיקות זאת. היתרי כניסה לעזה ניתנים בין היתר כאשר מדובר בשיקולים הומניטריים מיוחדים, לרבות מצבים בהם הדבר נדרש לצורך ביקורי קרובים מדרגה ראשונה, ובכפוף לכך שאין הדבר מהווה סכנה ביטחונית.

בהיעדר זכות קנוייה לכניסת העותרת לחבל עזה, ומשנסתבר כי קיים חשש ממשי כי מתן ההיתר צופן בחובו סיכון ביטחוני ממשי, רשאי המשיב – ואף חייב הוא מכות אחריותו וסמכותו לשמירה על הביטחון – שלא ליתן את ההיתר המבוקש.

16. נוסף כי עמדת המשיב הינה לעת הזו על יסוד החומר המודיעיני הקיים, והערכתו על רקע המצב הביטחוני הקיים כיום, בו נתונה מדינת ישראל בסכסוך מזויין קשה עם הפלסטינים, סכסוך אשר גבה קורבנות רבים.

העותרת תוכל לפנות בבקשה נוספת בעתיד, אשר תיבדק לגופה בשים לב לנסיבות כפי שיהיו באותה עת.

17. בשים לב לטענות שנטענו בפניות העותרת עובר להגשת העתירה, בדבר מצבה ומצב בנה התינוק בישראל, ורצונה לשוב לביתה בחבל עזה, הסכים המשיב, לפני משורת הדיון, ובניסיון למצוא פתרון מעשי לנסיבותיה של העותרת כפי שהוצגו על-ידה בפניותיה למשיב, ליתן לעותרת היתר כניסה לעזה, וזאת בכפוף לכך שהעותרת תימנע מלעבור מעזה לישראל למשך תקופה של שנה לפחות. המשיב סבר, כי בכך ניתן לתת מענה לקשיים אותה הציגה העותרת בפניותיה, מחד, ושלא לסכן את הביטחון, מאידך.

משנסתבר כי ההצעה הנ"ל איננה מקובלת על נציגי העותרת, וכי לא ניתן לפעול בשיתוף-פעולה על פיה, נופל הבסיס להצעה זו, וממילא אין מחלוקת בנקודה זו הטעונה הכרעה.

לא ברור אפוא מדוע ראתה העותרת לנכון להקדיש את עיקר טיעוניה בעתירה להצעה האמורה, אשר לא נתקבלה על-ידה, ולפיכך גם איננה ברת יישום.

מצב הדברים הקיים, העומד להכרעתו של בית המשפט הנכבד, הוא, דחיית בקשתה של העותרת לקבלת היתר כניסה לחבל עזה, מנימוקים ביטחוניים. החלטה זו היא העומדת בבסיס הדברים; ההצעה שהוצעה לעותרת מתוך מגמה להקל עליה – הצעה שלא התקבלה – הינה משנית, ומכל מקום אינה רלבנטית נוכח עמדת העותרת. הניסיון בעתירה להפוך את הטפל לעיקר – לא יצלח.

18. **סיכומם של דברים:**

גורמי הביטחון בדעה, כי קיים חשש ממשי שהתרת כניסת העותרת לחבל עזה תפגע בביטחון המדינה. עמדה זו גובשה על יסוד חומר מודיעיני חסוי שבפני גורמי הביטחון. המשיב שקל את בקשת העותרת, תוך שהוא נותן דעתו לנסיבותיה האישיות המפורטות בעתירה, והחלטתו היא, שלא להתיר את כניסתה לחבל עזה מטעמי ביטחון. עמדת המשיב היא, כי נסיבותיה האישיות של העותרת, אינן יכולות להצדיק פגיעה בביטחון. בעמדה זו אין כל פגם, המצדיק את התערבותו של בית המשפט הנכבד, ולפיכך מתבקש בית המשפט לדחות את העתירה.

19. לעניין הבקשה לצו ביניים: המשיב מתנגד לבקשה לצו ביניים. צו הביניים המבוקש הינו צו עשה, הנהנה לסעד המבוקש בעתירה, ודי בכך כדי להביא לדחייתו. במיוחד כך בנסיבות

המקרה דנן, כאשר המשיב מתנגד לסעד המבוקש בעתירה ולצו הביניים, מטעמים
ביטחוניים.

עמדת המשיב היא כי אין כל מקום ליתן את הסעד המבוקש, בטרם התקיים הדיון לגופו של דבר, ובטרם נפרשה מלוא התשתית העובדתית – לרבות בחומר המודיעיני החסוי – בפני בית המשפט הנכבד, לצורך מתן הכרעתו בעניין.

20. בנסיבות העניין, המשיב מסכים כי הדיון בעתירה ייקבע בדחיפות.

ע"נב גולומב

עוזרת ראשית לפרקליטת המדינה